

gemeente
Weststellingwerf

Registratienummer: 2015-001085/r

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t

- a. Bijgaande zienswijzennota vast te stellen;
- b. Het bestemmingsplan Zonneparken Weststellingwerf gewijzigd vast te stellen (NL.IMRO.0098.BPzonneparken-VA01);
- c. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 7 maart 2016,
de griffier, de voorzitter,

Afke Zijlstra

[Handwritten signature]

gemeente
Weststellingwerf

**Zienswijzennota
en
kennisgeving overlegpartners**

**Ontwerpbestemmingsplan
Zonneparken Weststellingwerf**

Kenmerk 2016-12443/in
20 januari 2016
(bij B&W besluit d.d. 3 februari 2016/2016-006387/c)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Status zienswijzennota	3
1.2	Procedure.....	3
1.3	Ingekomen zienswijzen en ontvankelijkheid.....	4
2	Zienswijzen: Algemene reactie op het aspect zorgvuldig ruimtegebruik.....	5
3	Zienswijzen: Samenvatting en specifieke reactie.....	7
4	Conclusie	13
5	Kennisgeving van het ontwerpbestemmingsplan aan de overlegpartners	14

1 Inleiding

Wij willen het planologisch mogelijk maken om op twee locaties grootschalige zonneparken te ontwikkelen (Wolvega en Noordwolde). Hierbij geven wij uitvoering aan de landelijke pilot 9^e tranche Crisis- en herstelwet, waarbij het voor initiatiefnemers eenvoudiger wordt gemaakt om een zonnepark te realiseren.

De locatie Wolvega (10 ha) is gelegen ten Noorden van de Om den Noort, direct grenzend aan het industrieterrein Schipsloot. De locatie Noordwolde (5 ha) is aan de oostzijde van het dorp gelegen, direct naast de renbaan/ijsbaan en direct aansluitend op het huidige volkstuintencomplex.

Naast de nieuwe bestemming 'specifieke vorm van bedrijf-zonnepark' houden de beoogde locaties ook de bestemming 'agrarisch'. Hiermee kan het huidige gebruik worden voortgezet na beëindiging van de exploitatieperiode van de zonneparken. Bij realisatie hoort een passende landschappelijke inpassing.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft onlangs ter inzage gelegen. Er is een aantal zienswijzen ingediend.

1.1 Status zienswijzennota

In de voorliggende zienswijzennota worden de ingediende zienswijzen behandeld. Deze zienswijzennota behoort bij het besluit van de gemeenteraad om het bestemmingsplan vast te stellen.

Deze nota bestaat uit vijf hoofdstukken. Hoofdstuk 1 beschrijft de procedure en geeft een overzicht van de ingekomen zienswijzen en de ontvankelijkheid daarvan. In hoofdstuk 2 wordt een meer algemene reactie gegeven op de ingediende zienswijzen over zorgvuldig ruimtegebruik. In hoofdstuk 3 zijn de zienswijzen samengevat en voorzien van een specifieke gemeentelijke reactie. In hoofdstuk 4 wordt de zienswijzennota afgerond met een weergave van de algemene conclusie ten aanzien van de zienswijzen.

Tot slot wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de reacties naar aanleiding van de kennisgeving van het ontwerpbestemmingsplan aan de overlegpartners.

1.2 Procedure

Vanaf donderdag 17 september 2015 tot en met woensdag 28 oktober 2015 lag het ontwerpbestemmingsplan Zonneparken Weststellingwerf ter inzage in het Publiekscentrum van het gemeentehuis, Griffioenpark 1 te Wolvega.

Ook zijn de stukken raadpleegbaar via www.weststellingwerf.nl/bestemmingsplannen en www.ruimtelijkeplannen.nl.

Gedurende de periode van ter inzage legging konden schriftelijk en mondeling zienswijzen naar voren worden gebracht. Na de zienswijzenronde moet de gemeenteraad besluiten over vaststelling van het bestemmingsplan. Hierbij worden de ontvangen zienswijzen meegewogen. De vaststelling van het bestemmingsplan wordt bekendgemaakt in de Stellingwerf, de Staatscourant en via de gemeentelijke website. In deze bekendmaking wordt aangegeven welke mogelijkheden er zijn voor het indienen van beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De indieners van een zienswijze worden over het definitieve besluit schriftelijk geïnformeerd, waarbij ook deze zienswijzennota wordt toegezonden.

1.3 Ingekomen zienswijzen en ontvankelijkheid

Tijdens de periode van terinzagelegging zijn door onderstaande zes reclamanten zienswijzen ingediend.

Locatie Wolvega en Noordwolde

- **Reclamant 1**
Land- en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO-Noord), Postbus 186, 9200 AD Drachten, d.d. 8 oktober 2015 (ontvangstdatum: 14 oktober 2015, ons kenmerk: decosnr. 2015-072093/i);
- **Reclamant 2**
College van Gedeputeerde Staten van Fryslân, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden d.d. 13 oktober 2015 (ontvangstdatum: 15 oktober 2015, ons kenmerk: decosnr. 2015-072121/i);

Locatie Wolvega

- **Reclamant 3**
De heer [REDACTED] Nijelamer, d.d. 26 oktober 2015 (ontvangstdatum: 27 oktober 2015, ons kenmerk: decosnr. 2015-072327/i);
- **Reclamant 4**
De heer [REDACTED] Wolvega, d.d. 26 oktober 2015 (ontvangstdatum: 27 oktober 2015, ons kenmerk: decosnr. 2015-072355/i);

Locatie Noordwolde

- **Reclamant 5**
De heer [REDACTED] Oosterstreek, namens de bewoners van de percelen [REDACTED] te Oosterstreek, [REDACTED] te Noordwolde en [REDACTED] te Noordwolde, d.d. 27 oktober 2015 (ontvangstdatum: 28 oktober 2015, ons kenmerk: decosnr. 2015-072356/i);
- **Reclamant 6**
DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam, namens de heer [REDACTED] te Noordwolde, d.d. 22 oktober 2015 (ontvangstdatum: 23 oktober 2015, ons kenmerk: decosnr. 2015-07240/i).

De zienswijzen zijn binnen de gestelde termijn ingediend en zijn daarmee ontvankelijk.

2 Zienswijzen: Algemene reactie op het aspect zorgvuldig ruimtegebruik

Alle ingebrachte zienswijzen gaan op enigerlei wijze ook in op zorgvuldig ruimtegebruik. In dit hoofdstuk geven we vanuit breed gemeentelijk perspectief een meer algemene gemeentelijke reactie op deze zienswijzen.

In het volgende hoofdstuk vatten wij per reclamant de ingebrachte zienswijzen samen en geven wij per zienswijze een specifieke reactie of verwijzen wij naar deze meer algemene reactie.

- *Gemeentelijk beleid duurzame energieopwekking*

De gemeentelijke doelstelling is 20% duurzame energieopwekking in 2020 (gemeentelijk klimaatbeleidsplan 2010-2020). Het gaat hierbij om een duurzame transitie van zowel de huidige niet-duurzaam geproduceerde elektriciteit als het huidige verbruik van aardgas als fossiele brandstof. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het rijksbeleid om in 2050 een volledig energie neutrale gebouwde omgeving te hebben.

- *Stand van zaken beleidsuitvoering*

Het huidig elektriciteitsverbruik in Weststellingwerf is 108.000.000 kWh per jaar (2014). De in Wolvega en Noordwolde beoogde zonneparken hebben een jaarlijkse opbrengst van maximaal 13.000.000 kWh. Dat is 12% van de gemeentelijke doelstelling. De opbrengst van de al in de gemeente geïnstalleerde zonnepanelen is 1.500.000 kWh per jaar (schatting op basis van de al in de gemeente ter beschikking staande gegevens). Dat is 1,4% van de gemeentelijke doelstelling. Voor de komende 4 jaar resteert er dus nog een invulling van 6,6% (7.100.000 kWh / circa 71.000 m²). In deze periode (tot 2020) kan het resterende deel worden geplaatst op daken van bestaande (bedrijfs-)panden, waaronder ook de agrarische bedrijfspanden.

Het huidige aardgasverbruik is 28.000.000 m³ per jaar. Ook hier wordt een duurzame transitie beoogd van 20% in 2020. Hier blijft de transitie sterk achter. Hierbij kan gedacht worden aan het vervangen van aardgas voor biogas. Daarnaast is het van belang dat de rol van aardgas in de gebouwde omgeving gaat veranderen. De verwachting is dat de komende jaren ook in onze gemeente de elektrische warmtepompen op grotere schaal ingezet gaan worden (toepassing warmte-koude-opslag in de bodem). Evenzo is de verwachting dat de elektrische mobiliteit gaat toenemen. Dus op onderdelen neemt het elektriciteitsverbruik ook nog navenant toe.

Ondanks dat op verschillende fronten het realiseren van duurzame energieopwekking gestimuleerd wordt, blijft de realisatie in onze gemeente achter ten opzichte van de beoogde doelstelling. Eén van de indicatoren is ook het aantal door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland afgegeven positieve beschikkingen SDE+ grootschalige toepassing zonne-energie in onze gemeente (stand van zaken op 1 juli 2015). Binnen drie jaar na de afgegeven beschikking dient een project te zijn gerealiseerd.

- *Schaarste aan landbouwgrond in relatie tot gemeentelijk eigendom*

Het merendeel van de benodigde gronden voor de realisatie van de twee zonneparken is op dit moment in eigendom van de gemeente. Overigens onderkennen ook wij de toenemende schaarste aan landbouwgrond en het belang van een zorgvuldig grondgebruik. Het gemeentelijk beleid (en ook de provinciale beleidsnotitie Romte foar Sinne waaraan beide locaties zijn getoetst) geeft hier wel degelijk een richting aan. Binnen dat kader is bijvoorbeeld niet gekozen voor locaties die gelegen zijn in het bestemmingsplan Buitengebied, maar juist in of in de nabijheid van het stedelijk gebied (i.c. locatie die nu deel uitmaken van het bestemmingsplan Uitbreiding industrieterrein Wolvega en Bestemmingsplan Noordwolde).

Daarnaast heeft er de afgelopen tijd vanuit de actualiteit een herijking plaatsgevonden van de agrarische percelen die de gemeente in eigendom heeft. Dat heeft enerzijds toe geleid dat een aantal van deze agrarische percelen is verkocht. Anderzijds zijn er binnen dat kader nu twee percelen gereserveerd voor de realisatie van de beoogde zonneparken.

- *Structuurplan Weststellingwerf*

In het structuurplan Weststellingwerf 2000-2015 was voor wat betreft de locatie Wolvega na 2015 nog een uitbreiding van het bedrijventerrein voorzien en maakt binnen dat kader dus ook deel uit van het bestemmingsplan Uitbreiding industrieterrein Wolvega. De huidige ontwikkelingen rond bedrijventerreinen vraagt om een gewijzigde koers. Als het gaat om onttrekken van landbouwgrond zit het zonnepark Wolvega in de lijn van de eerder beoogde ontwikkeling naar bedrijventerrein op deze locatie.

- *Facetbestemmingsplan kernen Weststellingwerf*

Het in 2012 vastgesteld facetbestemmingplan is een aanvulling op de voor de kernen van Weststellingwerf geldende bestemmingsplannen en voorziet onder meer in een regeling voor het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen binnen de bebouwde kom. Hierbij gaat het onder meer om de mogelijkheid voor het gebruik van gronden waarop volgens de bestemmingsregels gebouwd mag worden, voor het toepassen van zonne-energie. Hiermee is aansluiting gezocht bij het realiseren van de doelstelling uit het gemeentelijk klimaatbeleidsplan 2010-2020. Beide beoogde locaties zijn gelegen binnen het plangebied van dat facetbestemmingsplan. Hoewel deze regeling de daadwerkelijke realisatie van grootschalige grondgebonden zonneparken op de beoogde locaties nog niet mogelijk maakt, geeft het in algemene zin wel richting aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid, als het gaat om het stimuleren van duurzame energieopwekking.

- *Landelijk Energieakkoord 2013 en deelname 9^e tranche Crisis- en herstelwet*

Begin september 2013 hebben onder andere de rijksoverheid en de VNG het SER Energieakkoord ondertekend. Een van de pijlers van het Energieakkoord is het stimuleren van decentrale opwekking van duurzame energie. Vooral de eigen inwoners, ondernemers en financiers zijn belanghebbenden. Ook gemeenten vervullen hierin een sleutelpositie. Gemeenten faciliteren op het gebied van de ruimtelijke ordening, milieu etc.. Ook wijzen zij gebieden aan voor decentrale duurzame energieopwekking.

Vanuit de experimentstatus pilot 9e tranche Crisis- en herstelwet geeft de gemeente Weststellingwerf hier nu een specifieke invulling aan. Eén van de uitgangspunten is dat bij het realiseren van grondgebonden zonneparken met toestemming van de Tweede Kamer onder voorwaarden mag worden afwijken van de verplichting om een omgevingsvergunning aan te vragen. Hiermee wordt de procedures vereenvoudigd en is een initiatiefnemer geen leges verschuldigd. Voorliggend bestemmingsplan Zonneparken Weststellingwerf is hiervoor het primaire afwegingskader en vormt een fundamenteel uitvoeringsaspect van de landelijke pilot 9^e tranche Crisis- en herstelwet.

Conclusie:

De afgelopen jaren is vanuit verschillende invalshoeken consistent ingezet om van 20% duurzame energieopwekking in 2020 te realiseren. De huidige stand van zaken vraagt om een breed ingestoken en proactieve aanpak. Het gaat in dit stadium niet meer om het maken van een keuze uit de mogelijkheden, maar om het creëren van mogelijkheden en het daadwerkelijk invullen daarvan. Het beschikbaar komen van de nu beoogde twee grondgebonden locaties levert een substantiële bijdrage aan het behalen van de afgesproken doelstelling.

3 Zienswijzen: Samenvatting en specifieke reactie

In dit hoofdstuk zijn de zienswijzen per onderdeel samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Hierbij is de gemeentelijke reactie steeds cursief afgedrukt.

Locatie Wolvega en Noordwolde

Reclamant 1: LTO-Noord te Drachten

1. Toenemende schaarste aan landbouwgrond vraagt om zorgvuldig ruimtegebruik

In Weststellingwerf is de grondgebonden agrarische sector goed ontwikkeld. Echter doordat de overheid steeds meer eisen stelt aan de agrarische sector (Mestwet) neemt de grondgebondenheid en daarmee de schaarste aan vruchtbare landbouwgrond toe. Vanuit een efficiënt ruimtegebruik wordt een volgordelijke realisatie voorgestaan. In eerste aanleg zouden daken van bestaande (bedrijfs-)panden moeten worden gebruikt, waaronder ook agrarische bedrijfspanden met voldoende dakoppervlak om de gemeentelijke doelstelling in te vullen (met voor zowel de gemeente als de agrarische sector een win-win situatie). De gemeente zou dat kunnen stimuleren. Vervolgens kunnen de zonnepanelen geplaatst worden op de lege plekken op het industrieterrein. Daarna zouden pas de nu beoogde grondgebonden locaties aan de orde moeten zijn.

Gelet op de economische waarde van het buitengebied wordt verzocht af te zien van de realisatie van de beoogde zonneparken.

Reactie

Grootschalige toepassing van grondgebonden zonne-energie legt een extra druk op de beschikbaarheid van landbouwgrond. Echter de totale oppervlakte van de beide zonneparken plaatsend in het totale areaal aan landbouwgrond in onze gemeente gaat het relatief gezien om een kleine onttrekking.

Het buitengebied (c.q. het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied) maakt geen deel uit van het zoekgebied. De focus is gelegd op locaties in of direct gelegen bij stedelijk gebied. Beide locaties liggen niet in het buitengebied

Echter aan de andere kant neemt ook de druk toe om te voorzien in een duurzame energieproductie. Om aan de gemeentelijke doelstelling te kunnen voldoen moet in de volle breedte invulling worden gegeven aan zich aandienende plaatsingsmogelijkheden (voor zover ook passend binnen het bredere afwegingskader). Binnen dit kader verwijzen wij ook naar het gestelde in de algemene reactie.

2. Open karakter agrarisch gebied en ruimtelijke inpassing

Zodra de beoogde plaatsing van zonnepanelen boven ooghoogte uitstijgt tast dat de bij de huidige agrarische bestemming behorende openheid aan. Ook dat is een reden om zonneakkers uit te sluiten in het buitengebied en te concentreren op werklocaties waar aantasting van de openheid en het agrarisch karakter en gebruik niet (mee) in het geding is.

Gelet op de landschappelijke waarde van het buitengebied wordt verzocht af te zien van de realisatie van de beoogde zonneparken.

Reactie

Bij het vinden van geschikte locaties hebben de aanwezige mogelijkheden om te kunnen komen tot een verantwoorde landschappelijke inpassing ook een rol gespeeld. Binnen dat kader vinden ook wij realisatie in het vrije veld minder gewenst.

De locatie Wolvega ligt aan de Noordzijde van de regionale ontsluitingsweg Om den Noort, direct in het verlengde van het huidige Industrieterrein "Uitbreiding Schipsloot" en is gelegen in een gebied waarin eerder nog een uitbreiding van dat industrieterrein was voorzien. De nu beoogde ontwikkeling vormt feitelijk een finale ruimtelijke afronding van een gebied waar eerder (op termijn) nog bedrijvigheid was voorzien.

De locatie Noordwolde grenst aan het dorp (naast de ren-/ijsbaan) en wordt al deels omsloten door bestaande landschapselementen. De openheid is daarmee al beperkt. De beoogde landschappelijke

inpassing sluit daarmee aan op het bestaande, meer besloten landschap. Aantasting van de openheid en het agrarisch karakter is niet aan de orde.

Reclamant 2: College van Gedeputeerde Staten van Fryslân

1. Analyse en onderbouwing

Verwijzend naar de Verordening Romte 2014 wordt gevraagd om een nadere analyse en beschrijving van de mogelijkheden voor zonnepanelen binnen en buiten bestaand bebouwd gebied (de beoogde zonneparken in breder perspectief). Wat is de gemeentelijke visie en inzet op maatregelen binnen de bebouwde kom, op daken van bedrijven of aan de andere kant in de vorm van meervoudig ruimtegebruik?

Reactie

Voor wat betreft de analyse en de meer cijfermatige onderbouwing verwijzen wij ook naar voorgaande algemene reactie. Wij staan een brede toepassing van zonne-energie voor, zowel in het buitengebied als binnen de bebouwde kom. Voor wat betreft het buitengebied is echter een grondgebonden realisatie niet de eerste optie. Vooralsnog zijn daar nog voldoende mogelijkheden op daken van (agrarische) bedrijven. Hierbij overigens wel opmerkende dat gezien de hoofdwegenstructuur in onze gemeente (van oost naar west) en de veelal daarop haaks gerealiseerde agrarische bebouwing niet altijd sprake is van een optimaal gesitueerd dakvlak (zuid of zuidwest gericht) en dus niet een optimale opbrengst kan worden gerealiseerd.

Voor wat betreft de bebouwde kom hebben we met het hiervoor genoemde facetplan een basis gelegd tot het realiseren van grondgebonden zonnepanelen. Daarnaast is er een scala aan mogelijkheden om daken van bedrijven in te zetten. Een aantal grote bedrijven heeft hiertoe ook daadwerkelijk plannen. Bij al deze ontwikkelingen geldt echter dat derden uiteindelijk wel het initiatief moeten nemen.

Vanuit voorgaande algemene reactie nemen wij in het bestemmingsplan een nadere analyse en onderbouwing op.

2. Participatie bewoners en bedrijven

Verwijzend naar de Verordening Romte 2014 wordt gevraagd om vanuit de maatschappelijke uitvoerbaarheid een nadere toelichting te geven op de mogelijkheid dat de bewoners, respectievelijk bedrijven kunnen deelnemen in het zonnepark en op welke wijze afspraken worden gemaakt.

Reactie

Vanuit de pilot 9^e Crisis- en herstelwet voert de gemeente regie in de voorbereidende fase. De gemeente faciliteert met voorliggend bestemmingsplan Zonneparken Weststellingwerf. Daarnaast is een groot deel van de gronden in eigendom van de gemeente en de gemeente brengt deze gronden in.

De gemeente gaat deze zonneparken niet zelf realiseren. Vanuit de regie-voerende rol wordt er binnen de mogelijkheden die er zijn, gezocht naar een partij die de mogelijkheid biedt om onze inwoners en/of bedrijven financieel te laten deelnemen. Deze insteek sluit ook aan bij de doelstelling van de Crisis- en herstelwet en het SER-energieakkoord, waarbij vooral ook de eigen inwoners, ondernemers en financiers belanghebbenden zijn. In het bestemmingsplan gaan wij nader in op de wijze waarop de bewoners en/of bedrijven naar ons idee zouden kunnen participeren in deze zonneparken.

3. Landschappelijke inpassing

De maat en schaal van de landschappelijke middelen voor de inpassing kunnen robuuster. Vooral bij de locatie Wolvega is de omlijsting met een sloot van 3m breed en een extensief beheerd schouwpad van 5 m relatief smal, ten opzichte van het oppervlak aan zonnepanelen en de grootschaligheid van de plek. Door sloten te verbreden kunnen de oevers van riet en/of hogere vegetatie robuuster worden en het zicht op de onderzijde van de panelen goed wegnemen. Wellicht kan een hekwerk dan achterwege blijven.

Reactie

Voorliggend bestemmingsplan beoogt de ontwikkeling van een tweetal zonneparken. De precieze uitvoering staat voorshands niet vast. Doel is om vanuit een integrale afweging het evenwicht te vinden tussen enerzijds een zo ruim mogelijk realisatiekader en anderzijds ook tot een landschappelijk verantwoorde inpassing te kunnen komen. Een te strengend kader heeft mogelijk negatief invloed op de realiseerbaarheid.

Voor wat betreft de landschappelijke inpassing van de locatie Wolvega sluiten wij primair aan bij het meer industrieel karakter van het gebied, maar ook dan streven we natuurlijk naar een zo rustig mogelijk beeld. Vanuit een set aan regels en specifieke gebruiksregels (voorwaardelijke bepalingen) wordt hiervoor een basis gelegd. Het is echter onontkoombaar dat de precieze uitvoering in meer of mindere mate het nieuwe beeld zal bepalen.

Vooraf vanuit het beveiligingsaspect (beperken van de mogelijkheid tot vandalisme) achten wij het ongewenst om de realisatie van hekwerken planologisch volledig uit te sluiten. Wel hebben wij opnieuw gekeken naar mogelijke alternatieven die het aanbrengen van hekwerken minder vanzelfsprekend maakt. Kijkend naar de omliggende slotenstructuur is vooral de sloot aan de zuidzijde van de locatie Wolvega dusdanig smal dat het in de basis wellicht de toegankelijkheid onvoldoende beperkt. Wij komen dan ook tot een verbreding van deze sloot tot minimaal 3 m (exclusief talud). In het verlengde daarvan kan een initiatiefnemer de in de sloot aanwezige overbodige dammen en hekwerken verwijderen. Hierbij kan ook worden overwogen om in deze sloot alle dammen te verwijderen en de toegang van de locatie te verplaatsen naar de oostzijde.

In de specifieke gebruiksregels is al bepaald dat de natuurlijke oever en schouwpad extensief worden beheerd. Hier voegen wij aan toe dat in de schouwpaden en oevers een bloemrijk graslandmengsel voor (jaarrond natte tot vochtige min of meer voedselrijke gronden) wordt toegepast.

Ook de plaatsingsrichting van zonnepanelen kan van belang zijn bij de beeldvorming. In de regels is bepaald dat de zonnepanelen in één hoofdrichting worden geplaatst. Als specifieke gebruiksregel is daarnaast vastgelegd dat de richting van de interne ontsluitingspaden wordt afgestemd op de verkavelingsrichting en de ontsluitingsstructuur van het naast gelegen bedrijventerrein. Mede in relatie tot het verkrijgen van een voldoende kader voor daadwerkelijke realisatie, menen wij hiermee in voldoende mate richting te hebben gegeven om te komen tot een vanuit beeldvorming gewenste situatie.

Voor de locatie Noordwolde komen wij tot een aanpassing waarbij het gewenste ideaalbeeld is dat een eventueel te plaatsen hekwerk niet aan de buitenzijde, maar aan de binnenzijde van de aan te brengen beplantingsstrook gerealiseerd kan worden.

Locatie Wolvega

Reclamant 3: De heer ████████ te Nijelamer

1. Gevolgen voor bedrijfsvoering en inpassing

De beoogde percelen in Wolvega worden nu door reclamant gepacht van de gemeente. Deze percelen sluiten direct aan op de bedrijfskavel, zodat de percelen goed bereikbaar zijn en kunnen worden beweid (maakt deel uit van zgn. huisperceel). Inkrimping van de grond heeft dan ook gevolgen voor zijn bedrijfsvoering, ook gezien de nieuwe Mestwet. Voorgesteld wordt om geen beslag te leggen op goede landbouwgrond en om deze percelen te verkopen. Braakliggend industrieterrein en gebouwen kunnen worden gebruikt. Voorgesteld wordt om in overleg met de LTO Weststellingwerf zonne-energie te promoten op agrarische gebouwen.

Vanaf de Schipsloot is sprake van horizonvervuiling. Schittering van de zon op de panelen geeft overlast voor de koeien.

Reactie

De desbetreffende percelen worden per jaar verpacht. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre het wenselijk is om opnieuw voor een jaar een pachtovereenkomst af te sluiten. Deze werkwijze impliceert dat langdurig (agrarisch) gebruik van de desbetreffende percelen niet bij voorbaat vaststaat. Ook

hebben wij betrokkene in een vroegtijdig stadium persoonlijk schriftelijk geïnformeerd over een mogelijke ontwikkeling van een zonnepark op het desbetreffende percelen (eind 2014). Voor wat betreft de schaarste aan landbouwgrond, de nadere motivering over de gemaakte keuze voor deze percelen en deze keuze geplaatst in breder perspectief, wordt verwezen naar voorgaande algemene reactie.

De mogelijkheden van zonne-energie op agrarische gebouwen krijgt binnen het agrarisch vakgebied al veel promotionele aandacht. Het gaat dan bijvoorbeeld om fiscale mogelijkheden en subsidiëring (SDE+ en de provinciale 'stimuleringsregeling Asbest van het dak, Zonnepanelen erop'). Beperkende factoren zijn de benodigde financiering, de specifieke situering van gebouwen en het ontbreken van sluitende business cases. Het is aan de agrarische ondernemer om hier een finale afweging in te maken en desgewenst stappen in te zetten.

De locatie Wolvega wordt deels omsloten door stedelijk gebied en aan de noordwestzijde begrensd door het landelijk gebied. Ter beperking van horizonvervuiling wordt uitgegaan van een beperkte maximale bouwhoogte (2 m). Gezien de afstand tot en situering van woonbebouwing (ruim 1 km van de grens van de boogde locatie) en gezien de specifieke opbouw van het landelijk gebied (o.a. met "zicht ontnemende verhogingen" in het landschap) blijft de horizonvervuiling beperkt.

Voor wat betreft het gestelde over schittering en de daarbij ondervonden overlast voor het vee wordt ook verwezen naar het hieromtrent al gestelde in het bestemmingsplan. Samenvattend wordt hierin gesteld dat bij de opstelling van de zonnepanelen en bijbehorende hellingshoek in relatie tot de zonnestand gedurende het gehele jaar sprake is van een minimale kans op hinder als gevolg van reflectie en schittering.

Reclamant 4: De heer [REDACTED] te Wolvega

1. Schaarse landbouwgrond en voldoende alternatieve mogelijkheden

Reclamant is eigenaar van aangrenzende percelen. In Wolvega worden gronden aan de landbouw onttrokken, terwijl in verband met de Mestwet en Fosfaatwet juist meer landbouwgrond nodig is. Er is genoeg ruimte op daken van woningen, bedrijven en overheidsgebouwen om zonnepanelen te plaatsen. Hierbij wordt er op gewezen dat het bedrijf Home-Center heeft besloten om het gehele complex van zonnepanelen te voorzien (40.000 m²).

Reactie

Mede verwijzend naar voorgaande algemene reactie menen wij enerzijds dat de nu beoogde onttrekking van landbouwgrond locatie Wolvega ten opzichte van het totaal areaal minimaal is en gezien de eerder beoogde ontwikkeling naar bedrijventerrein in bepaalde mate was te voorzien. Om de afgesproken doelstelling betreffende de opwekking van duurzame energie te realiseren is het wenselijk dat niet alleen daken bestaande bebouwing wordt ingezet, maar dat ook de nu beoogde twee locaties worden ingevuld.

2. Reflectiehinder en weidevogels

Ondanks de op de zonnepanelen aangebrachte coating stelt reclamant dat door reflectie hinder kan ontstaan bij de weidegang op de aangrenzende percelen van reclamant. In tegenstelling tot het gestelde in het bestemmingsplan zouden op de locatie dit jaar circa 13 nesten gelokaliseerd zijn.

Reactie

Voor wat betreft het gestelde over schittering en de daarbij ondervonden overlast voor het vee wordt ook verwezen naar het hieromtrent al gestelde in het bestemmingsplan. Samenvattend kan worden gesteld dat bij de opstelling van de zonnepanelen en bijbehorende hellingshoek in relatie tot de zonnestand, gedurende het gehele jaar sprake is van een minimale kans op hinder als gevolg van reflectie en schittering.

Aan het bestemmingsplan ligt een inventarisatie van natuurwaarden ten grondslag. Daarbij is een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan en is een vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Aandachtspunt binnen dat kader is wel dat bij de aanleg de geldende wet- en regelgeving voor het broedseizoen van vogels in acht moet worden genomen.

Het gebied is niet aangewezen als natuur binnen of buiten de EHS en vormt dus ook geen onderdeel van het door de provincie aangewezen weidevogelleefgebied. Daarmee is er geen strijdigheid met

provinciaal beleid. Mits het broedseizoen in acht wordt genomen zijn er geen verbodsbepalingen die bij de realisatie van het plan worden overtreden.

Locatie Noordwolde

Reclamant 5: De heer [REDACTED] te Oosterstreek (namens omwonenden)

1. Uitzicht en onderhoud

Er is volgens reclamant sprake van horizonvervuiling en er wordt gevreesd voor overlast door schittering. Betrokkenen zijn hier komen wonen om het vrije uitzicht en de landelijke omgeving. Binnen dat kader wordt ook verwezen naar een bewonersavond over de verkoop van bouwgrond op de herontwikkelingslocatie voormalige Renbaanschool, waar deze ontwikkeling niet aan de orde is gekomen. Ter voorkoming van een versnipperd geheel worden garanties gevraagd voor een niet-gefaseerde realisatie. Wie draagt de onderhoudskosten voor het onkruidvrij houden van het terrein?

Reactie

Voor wat betreft de mogelijke overlast door schittering wordt verwezen naar het hieromtrent gestelde in het bestemmingsplan. Samenvattend kan worden gesteld dat bij de opstelling van de zonnepanelen en bijbehorende hellingshoek in relatie tot de zonnestand gedurende het gehele jaar sprake is van een minimale kans op hinder als gevolg van reflectie en schittering.

De voorschriften in het bestemmingsplan voorzien in het voorkomen van een versnipperd geheel (o.a. één type zonnepanelen, plaatsingssysteem en plaatsingsrichting, en een eenduidig kleur- en materiaalgebruik). Het onderhoud van het terrein (inclusief de daaruit voorkomende kosten) ligt bij de exploitant van het zonnepark.

Ten tijde van de bewonersavond over de verkoop van bouwgrond op herontwikkelingslocatie voormalige Renbaanschool was besluitvorming over voorliggend zonnepark niet in dusdanig stadium dat hierover op dat moment actief kon worden gecommuniceerd. De afstand tot de eerste te plaatsen zonnepanelen is minimaal 100 m en wordt grotendeels al aan het zicht ontnomen door de aanwezige beplanting rond de ijs-/renbaan. Voor het overige voorziet de landschappelijke inpassing in het voorkomen van horizonvervuiling.

Bij de beoordeling van aspect horizonvervuiling valt de groep bewoners, die wordt vertegenwoordigd door Reclamant 5 grofweg uiteen in drie specifiek te beoordelen situaties.

- *Situatie I (Hoofdstraat Oost 76 en 78 te Noordwolde, en Oosterstreek 6 en 8 te Oosterstreek)*

De genoemde percelen zijn aan de noordzijde van de locatie van het zonnepark gelegen.

De afstand tussen de desbetreffende perceelgrenzen en de grens van de te plaatsen eerste zonnepanelen loopt op van minimaal 25 m tot maximaal 55 m. Deze woonpercelen grenzen niet direct aan de locatie maar liggen aan de achterzijde aan een fietspad met direct aansluitend een gebied met de bestemming volkstuinen (grotendeels ook in gebruik als volkstuinen en het resterende deel in gebruik als grasland).

De desbetreffende woningen zijn op ruimere afstand gelegen en zijn met de achterzijde naar het zonnepark gekeerd, en deels afgeschermd door de op de percelen aanwezige bijgebouwen. De huidige bestemmingsplanvoorschriften voor het tussenliggende gebied met de bestemming volkstuinen maakt het mogelijk om 'overige bouwwerken geen bebouwen zijnde' te realiseren, voor zover niet hoger dan 5 m. De hoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer zijn dan 2 m. Voor het gebied waar het zonnepark is voorzien, is ook bepaald dat de hoogte van erf- en terreinafscheidingen niet meer dan 2 m mag bedragen.

Binnen dat kader concluderen wij dat ook het huidige planologisch regime niet voorziet in het voorkomen van horizonvervuiling en het waarborgen van vrij uitzicht. Wij menen dat beoogde ontwikkeling met een maximale bouwhoogte van 2 m, mede in relatie tot de huidige planologisch mogelijkheden van het tussenliggende gebied, de situering van de desbetreffende woningen en de voorgestelde landschappelijke inpassing geen onevenredige toename van (potentiële) horizonvervuiling tot gevolg heeft. Hierbij nog opmerkende dat er geen sprake is van een recht op vrij uitzicht.

- *Situatie II (17 en 19 te Oosterstreek)*

De genoemde percelen zijn aan de noordzijde van de locatie van het zonnepark gelegen. De afstand tussen de desbetreffende perceelgrenzen en de grens van de te plaatsen eerste zonnepanelen is minimaal 115 m en 125 m. De woningen zijn naar de locatie gericht, maar de percelen grenzen niet direct aan de locatie. Tussen deze twee woningen en de locatie ligt de doorgaande weg met fietspad (Oosterstreek) en een agrarisch perceel.

Voor wat betreft het huidige planologisch regime in relatie tot de nu beoogde ontwikkelingen en op dat gebied gemaakte afweging, verwijzen wij naar het hiervoor gestelde onder situatie I.

- *Situatie III (Dwarsvaartweg 7 en 8 te Noordwolde)*

Beide percelen zijn aan de zuidzijde van de beoogde locatie gelegen. De afstand tussen de desbetreffende perceelgrenzen en de grens van de te plaatsen eerste zonnepanelen is minimaal 300 en 400 m. Beide percelen grenzen niet direct aan de beoogde locatie. Het tussenliggende gebied wordt agrarisch gebruikt en wordt deels omgeven door bestaande landschapselementen. Vanuit beide percelen is niet direct zicht op de beoogde locatie. Vanuit beide percelen is geen sprake van horizonvervuiling.

2. Geen gebruik schaarse landbouwgrond

Reactie

Mede verwijzend naar voorgaande algemene reactie menen wij enerzijds dat de nu beoogde onttrekking van landbouwgrond voor de realisatie van de locatie Noordwolde ten opzichte van het totaal areaal minimaal is.

Om de afgesproken doelstelling betreffende de opwekking van duurzame energie te realiseren is het anderzijds wenselijk dat niet alleen de daken van bestaande (overheids)bebouwing worden ingezet, maar dat ook de nu beoogde locatie in Noordwolde wordt ingevuld.

3. Ecologische verbindingszone

Het zonne-energieproject zou een barrière vormen voor de ecologische verbindingszone Renbaan Noordwolde/Oosterstreek.

Reactie

Mede verwijzend naar het gestelde in de paragraaf Gebiedsbescherming van het bestemmingsplan concluderen wij dat de beoogde locatie vanuit wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming geen specifiek te beschermen status heeft. Het gebied wordt in het kader van provinciaal beleid niet aangewezen als onderdeel van een ecologische verbindingszone. Overigens hebben we te maken met een vrij droog gebied. De aanleg van zonnepanelen vormt geen belemmering voor migratie van aan droge omstandigheden gebonden diersoorten.

4. Elektromagnetische straling omvormers

Er wordt bezwaar gemaakt tegen eventuele elektromagnetische straling veroorzaakt omvormers van zonnepanelen.

Reactie

Er zijn er in algemene zin geen schadelijke effecten als gevolg van elektromagnetische straling bekend. Hoe dan ook is de afstand tot omliggende woningen dusdanig dat geen schadelijke effecten zijn te verwachten.

Reclamant 6: DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. te Amsterdam, namens de heer ██████████ te Noordwolde,

1. Uitzicht en waardevermindering

Cliënten van reclamant raken het weidse uitzicht over de landerijen kwijt. Op grond van de huidige bestemming is geen bebouwing van betekenis toegestaan. Het plan heeft een

negatief effect op het woon- en leefklimaat en daardoor ontstaat waardevermindering van de woning.

Reactie

Clënten van reclamant 6 laten zich ook vertegenwoordigen door reclamant 5. Voor wat betreft het aspect uitzicht wordt dan ook verwezen naar het hiervoor gestelde (reclamant 5, situatie 1).

Of deze ontwikkeling leidt tot mogelijke waardevermindering van de woning is op dit moment nog niet duidelijk. Een gewijzigd planologisch regime zou in beginsel zogenaamde planschade kunnen veroorzaken. Hierbij overigens wel opmerkende dat tegenwoordig lichte vormen van planschade niet meer worden vergoed, omdat in de wet is vastgelegd dat planschades tot 2% van de reële waarde van de woning beschouwd worden als normaal maatschappelijk risico. Ofwel, iedereen kan te maken krijgen met enige verslechtering van zijn woonsituatie. Als de planschade uitstijgt boven deze 2%, wordt het meerdere wel vergoed.

Het is mogelijk om een verzoek om tegemoetkoming in planschade in te dienen vanaf het moment dat het nieuwe bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Vanaf die datum kan binnen vijf jaar een dergelijk verzoek worden ingediend.

2. Inventarisatie natuurwaarden

Reclamant stelt dat de inventarisatie van natuurwaarden onvolledig is. Onder andere hazelworm, ringslang, das, diverse soorten vleermuizen, diverse soorten vogels, reeën en hazen zouden in het plangebied voorkomen.

Reactie

De inventarisatie had als doel om verbodsovertredingen in het kader van de Flora- en Faunawet aantoonbaar te vermijden (de zienswijze richting zich in dit onderdeel niet op de gebiedsbescherming). Niet alle licht beschermde en niet beschermde soorten zijn daarom genoemd. Voor licht beschermde soorten geldt voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling. In de omgeving van het plangebied komen streng beschermde diersoorten als das ringslang en hazelworm voor. Het plangebied zelf vormt echter geen geschikt biotoop voor streng beschermde soorten als ringslang en hazelworm. De das kan het gebied incidenteel als foerageergebied gebruiken maar deze functie blijft behouden. Ree en haas zijn niet streng beschermd, voor deze soorten zal de waarde als foerageergebied iets afnemen. In de omgeving blijft voldoende foerageergebied beschikbaar. Er worden in het kader van de Flora- en Faunawet geen verbodsbepalingen overtreden. Vleermuizen zijn streng beschermd. Deze foerageren vooral langs de houtsingels van het gebied. Ook deze foerageerfunctie blijft volledig behouden. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet aangetast. Het plan heeft geen negatief effect voor vleermuizen. Het plangebied vormt zeker geen hoogwaardig foerageergebied voor vogels: Het is een relatief soortenarm grasland.

4 Conclusie

Op grond van het voorgaande concluderen wij dat de zienswijzen van reclamanten deels gegrond en deels ongegrond zijn en hebben geleid tot (beperkte) aanpassingen in de toelichting en de regels van het bestemmingsplan.

Zo is de maatschappelijke uitvoerbaarheid nader uitgewerkt. Ook is een nadere onderbouwing van de noodzaak voor de realisatie van de beoogde twee zonneparken opgenomen.

Voor de locatie in Wolvega is de het voorbeeld voor de landschappelijke inpassing verder uitgewerkt (o.a. deels brede sloten en geen hekwerken, en de zonnepanelen evenwijdig/haaks op de verkavelingsstructuur).

In het kader van de landschappelijke inpassing wordt het eventueel te plaatsen hekwerk om de locatie Noordwolde nu voorzien aan de binnenzijde van de aan te brengen beplanting.

De specifieke gebruiksregels voor de locatie Wolvega zijn aangevuld met de verplichting dat in de schouwpaden en oevers een bloemrijk graslandmengsel moet worden toegepast.

5 Kennisgeving van het ontwerpbestemmingsplan aan de overlegpartners

In aanvulling op het overleg dat in het kader van artikel 3.1.1 Bro is gevoerd, is een kennisgeving van de raadpleegbaarheid van het ontwerpbestemmingsplan op de gemeentelijke website en op www.ruimtelijkeplannen.nl, toegestuurd aan de volgende overleginstanties.

- KPN Telecom B.V.
- Wetterskip Fryslân
- Alliander N.V.
- Staatsbosbeheer Regio Noord
- Gedeputeerde Staten van Fryslân te Leeuwarden
- Veiligheidsregio Fryslân
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Van twee overleginstanties is een reactie ontvangen. Het door het provinciaal Ruimtelijk Kwaliteitsteam ingediende advies betrekken wij bij de door Gedeputeerde Staten van Fryslân ontvangen zienswijze (zie hiervoor). Wetterskip Fryslân verzoeken om het uitgebrachte advies te verwerken in de waterparagraaf van het bestemmingsplan en de regels (het advies is verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan).

Voor de aanpassingen in de toelichting verwijzen wij u naar onze bovenstaande inhoudelijke reacties.

Vastgesteld bij besluit van de raad van de gemeente Weststellingwerf d.d. 7 maart 2016, nr. 2015-001085/r